

UDVIKLINGEN I SODØDELIGHED – TAL FRA DAKA 2018

Forfattere: Tina Birk Jensen og Lola Tolstrup

SEGES Svineproduktion

Hovedkonklusion

Opgørelse af døde søer fra DAKA viser, at sodødeligheden i 2018 er på 12,6 % af årssøerne. Det er en stigning i forhold til 2017.

Sammendrag

Antallet af søer, der dør eller aflives i de danske stalde, er for første gang i ni år steget. I 2018 modtog DAKA 131.053 søer, hvilket er 19.545 flere end i 2017. Sodødeligheden er i 2018 steget fra 11,0 % i 2017 til 12,6 % af årssøerne.

Årsagen til stigningen i sodødeligheden kan bl.a. skyldes den varme sommer i 2018, da opgørelsen viste, at antallet af døde søer var højere i sommermånederne sammenlignet med resten af 2018.

SEGES Svineproduktion samarbejder med landbrugets dyrlæger og rådgivere for at reducere dødeligheden. Det er afgørende, at indsatsen med at reducere dødeligheden i besætningerne fastholdes.

Baggrund

I 2008 iværksatte erhvervet en målrettet indsats for at knække en dengang stigende kurve for sodødeligheden i danske besætninger.

For at gøre opmærksom på problemstillingen om antallet af døde søer indledte SEGES Svineproduktion i foråret 2018 et samarbejde med DAKA. Samarbejdet med DAKA og et indblik i opgørelser over antal søer leveret til destruktion har gjort det muligt at følge udviklingen i sodødeligheden over tid.

Materiale og metode

Udviklingen i sodødelighed er beregnet på baggrund af tal fra Danmarks Statistik for landets svinebestand [1] samt opgørelser fra DAKA over antal søer leveret til destruktion.

Danmarks Statistiks kvartalvise opgørelse af sobestanden i 2018 viser henholdsvis 1. kvartal = 1.034.000, 2. kvartal = 1.046.000, 3. kvartal = 1.043.000 og 4. kvartal = 1.037.000 årssøer i danske besætninger. I udregningen af den procentvise sodødelighed anvendes et gennemsnit over alle fire kvartaler i 2018 (1.040.000 årssøer).

I 2018 modtog DAKA 131.053 døde søer til destruktion. DAKA's kategorisering af døde dyr foretages af besætningsejeren selv og sker i forbindelse med tilmelding af dyr til destruktion. DAKA's transportører, der afhenter dyrene, kan ændre besætningsejerens kategorisering, hvis vedkommende er uenig.

Det påpeges, at besætningsspecifikke tal for døde søer er håndteret fortroligt af DAKA. SEGES Svineproduktion har alene kendskab til opgørelse af det samlede antal søer leveret til destruktion i Danmark, og det er det grundlag dette notat bygger på.

Resultater og diskussion

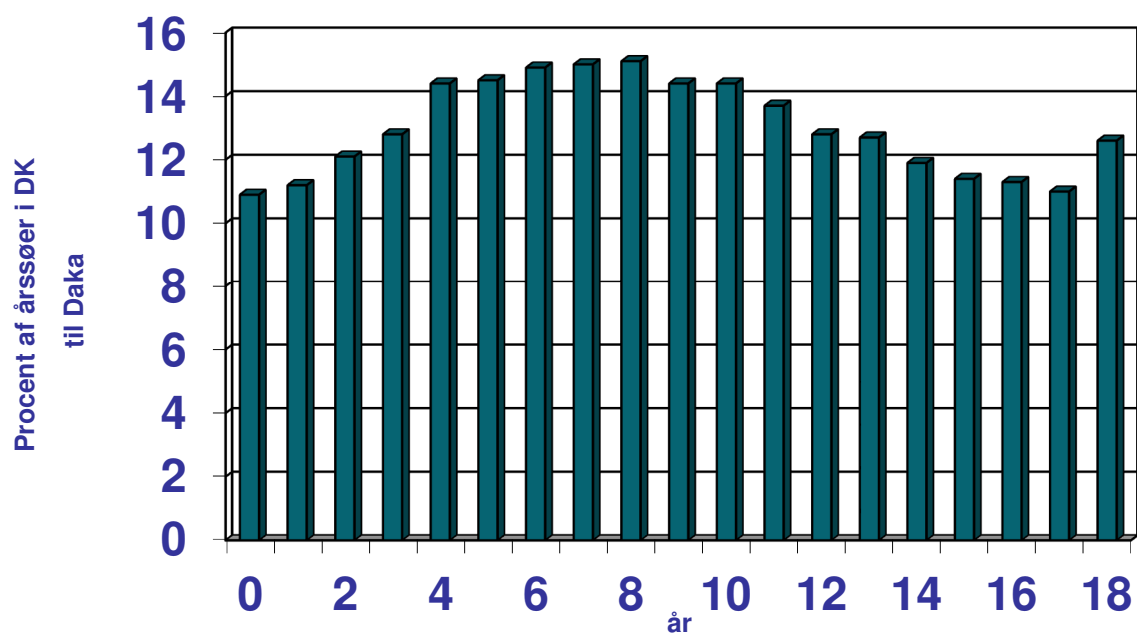
I 2018 modtog DAKA 131.053 søer. Det er 19.545 flere end i 2017. Dødeligheden er steget fra 11,0 % af årssøerne i 2017 til 12,6 % af årssøerne i 2018.

Det er velkendt, at sodødeligheden kan stige i sommermånederne [2]. DAKA modtog specielt mange søer i juli og august 2018 i forhold til årets øvrige måneder og i forhold til sommermånederne i tidligere år. En forklaring på dette kan være den varme sommer i 2018, hvor varmen belastede søerne ekstraordinært og dermed førte til en øget dødelighed henover sommeren.

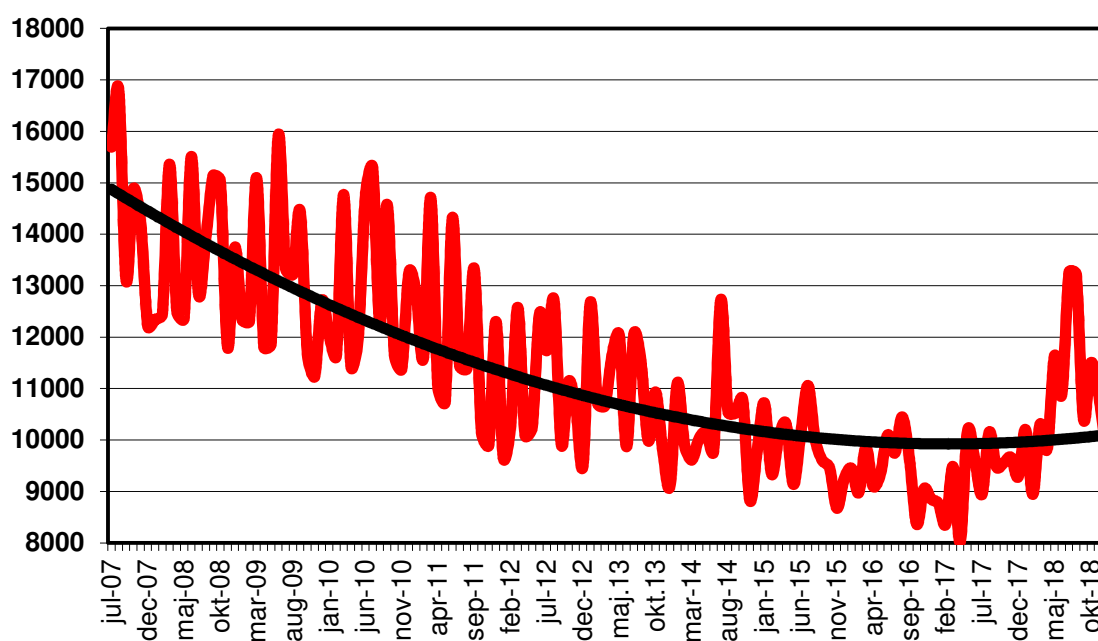
Udover en målrettet indsats for at reducere sodødeligheden arbejder erhvervet med en strategi og målsætning om korrekt håndtering af syge og tilskadekomne dyr. Her er fokus blandt andet at uddanne medarbejdere i svinebesætninger til at træffe den rigtige beslutning i forhold til, om dyret skal behandles eller aflives. Det er i denne sammenhæng vigtigt at aflive syge og tilskadekomne søer rettidigt, selv om det modarbejder målsætningen om en reduktion af sodødeligheden.

Tilsvarende kan overvejelser med hensyn til grænseværdi for antibiotikaforbrug eller transportegnethed være afgørende for, om der aktuelt vælges en behandling eller aflivning af soen.

Udviklingen i sodødeligheden i danske besætninger fremgår af figur 1 og figur 2.



Figur 1. Søer til destruktion



Figur 2. Sodødeligheden i Danmark, antal pr. måned

Den varme sommer i 2018 kan være en af forklaringerne på stigningen i sodødeligheden.

Konklusion

Fra 2017 til 2018 er der modtaget 19.545 flere søer til destruktion ifølge tal fra DAKA, og sodødeligheden er i 2018 steget til 12,6 % af årssøerne.

SEGES Svineproduktion opfordrer til, at besætningerne har stor fokus på sodødeligheden. I samarbejde med dyrlæger og rådgivere vil SEGES Svineproduktion arbejde på at få dødeligheden til at falde.

Referencer

[1]	Danmarks Statistik. Svinebestanden 1. januar 2019. Nyt fra Danmarks Statistik. 7. februar 2019. https://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/nyt/GetPdf.aspx?cid=28331
[2]	Sørensen J.T. og Thomsen, R., 2017. Identification of risk factors and strategies for reducing sow mortality. DCA Report no. 097. Aarhus Universitet https://pure.au.dk/ws/files/114463154/DCArapport097.pdf

NAV nr.: 1321

//CSK//

Dyregruppe: Søer
Fagområde: Sundhed
Nøgleord: Søer dødelighed DAKA



Tlf.: 33 39 45 00

svineproduktion@seges.dk

Ophavsretten tilhører SEGES. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.

SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.